

Naturvernforbundet
i Kristiansand

Årsmelding 01.01.2025 – 31.12.2025

Organisatorisk

Styret har i 2025 bestått av:

Leder: Hanna Jarstø Ervik
Nestleder: Alf E Holmelid
Sekretær: Jon B. Tangvald
Kasserer: Anne-Lise Narvestad
Styremedlem: Yvonne Kerlefsen
Jorunn Larsen
Charlotte Hammer

Varamedlem: Åsmund Skomedal

Valgkomite: Hele styret

Revisor: Terje W Andersen

Året 2025 ble et svært aktivt år for Naturvernforbundet i Kristiansand. Det har vært avholdt 11 styremøter i tillegg til årsmøtet 2025. Antall medlemmer i lokallaget per 31.12.2025 er 677, opp 13 fra året før.

Naturvernforbundet i Kristiansand som høringsinstans

Vi er en høringsinstans som har gitt høringsuttalelser og innspill i mange planer og byggesaker. Dette inkluderer blant annet, men begrenser seg ikke til:

- Stødden. Innspill til planinitiativ på ca 270 boliger ved Korsvikfjorden: Vi formidlet at vedtaket om å bygge ut (vedtatt i kommuneplanen) er ugyldig siden naturmangfoldet ikke er belyst og planinitiativet bør stoppes og saken om å bygge ut bør behandles på nytt i komunestyret med kunnskap om og konsekvenser for naturmangfoldet
- Kleplandsveien-Fredheim i Søgne. Det ble innsendt en generell høringsuttalelse angående dyrkbar mark som en verdifull ressurs som bør spares. Og man bad kommunen «grønnvaske» gamle planer slik at byggeområder på dyrkbar mark tas ut.
- Lundeelva. Oppfølging av miljøbelastende utbygging i elvekanten og trafiksikkerheten i Eikeveien ved Lundeelva.
- Vedderheia i Søgne. Det gjaldt 30 nye boenheter. Naturvernforbundet sendte generelle innspill vedrørende miljøhensyn som altfor sjeldent ivaretas ved boligbygging.
- Fjellhalldeponi – Nikkelverk (Glencore). Naturvernforbundet stilte spørsmål om oppsamling og avrenning av avfallet, samt miljøkonsekvensene for de ulike alternativer for deponering og ombruk.
- Flere saker om mindre utbygninger i strandsone og etablering av utriggere og småbåthavn. Dette inkludere blant annet utriggere i Skudeviga på Flekkerøya, utriggere i Lundeelva og

småbåthavn på Herøya i Randesund. I flere av disse sakene fikk vi medhold fra Statsforvalteren, som vil si at vedtakene er omgjort og at kommunen må endre praksis.

- Skagerak 1 og 2, el kabler. Utelukkende ut fra naturhensyn ble det sendt kommentarer til Norconsult angående 4 ulike traseer for reinvestering av el kablene til Skagerak.
- Beinestad: Detaljplan under arbeid. Det er deponert masser, laget en dyp kanal og etablert en demning med forurensa vann i en skog ved siden av område med detaljplan under arbeid. Det fjernes skog, jordsmonn og sprenges i området med detaljplan under arbeid. Det finnes ikke skriftlige tillatelser om demning sprenging mm, vi anmelder forholdene og varsler, men ingenting fører frem. Kommunen sier det finnes muntlige avtaler og politiet henlegger saken
- Vardåslia. Bemerkning rundt kartframstilling i saksfremlegget, som ikke er tydelig, noe som er spesielt kritikkverdig dersom dispensasjonen medfører reduksjon i friområde.
- Beinestadmyrene: Drangsvann AS skal bygge en vei gjennom myrene. Det finnes en nedlagt skytebane i myrene der det potensielt finnes forurensing av blant annet bly og sink. Utbygger får ikke lov av miljøetaten til å starte fysisk arbeid før utbygger har kartlagt forurensingen og laget en tiltaksplan. Utbygger graver allikevel dype kanaler, etablerer hogstvei og tar ut tømmer. Plan og bygg nekter å stoppe utbygger. Vi anmelder utbygger.

Dispensasjon i byggesaker.

Kommuneadministrasjonen må i byggesaker følge lovregler og vedtatte arealplaner. Når det gis avslag i byggesaker, så erfares det ofte at politikerne overprøver disse. Det har altfor lenge blitt gitt dispensasjoner over en veldig lav sko i kommunen.

Naturvernforbundet forsøker å protestere hver gang man mener en dispensasjon er feil. I år har seks av våre klager fått medhold hos Statsforvalteren, noe som vil si at kommunens vedtak er omgjort og at de er nødt til å endre praksis. Den videre oppfølgingen av at praksisen faktisk endres, vil være en prioritet i tiden fremover.

Dispensasjoner er et strukturelt problem i kommunen vår. Vi har dokumentert dette ved å gjennomgå alle dispensasjonssøknader behandlet av Areal- og Miljøutvalget (og dets forgjengere) i perioden 2008 til 2024, der et stort antall av sakene endte med godkjenning. Dette er særlig tydelig etter 2020, da mellom 60 og 80 prosent av alle søknader har blitt godkjent. Lokallagets styre har satt lys på denne tematikken ved flere anledninger, inkludert i intervju med KRS avis.

Møter, debatter, aktiviteter og seminarer

I tillegg til eget Årsmøte 24 februar, så har Naturvernforbundet i Kristiansand har vært engasjert i:

- 23 mars. Plukket søppel i strandsonen på Herøya sammen med Naturvernforbundet i Agder.
- 23 mai. Deltok på fagseminar for tillitsvalgte i Agder.
- 1. mai. Deltagelse i 1 mai markeringen.
- 5. juni. Deltok på filmpremieren «Vår Felles Natur».
- 11 juni. Medlemstur og registrerte naturområder på Krodden i forhold til rødlistearter.
- 6 august. Holdt appell under Hiroshimadagene, til minne om 80 års jubileet for verdens første atombombe sprengning i Japan.
- 19 august. Avholdt politisk debatt i forkant av Stortingsvalget. Naturvernforbundets leder Truls Gullowsen var møteleder for en stor forsamling.

- 30 august. Deltok i stormarkeringen STÅ OPP for Natur og Klima i Kristiansand. Ca 120 naturvernere gikk i tog for den gode sak.
- 14 september. Deltok med flyers og rebus på årlig Elvefestival ved Søgne Gamle Prestegård.
- 15 september. Overvar foredrag om sprøytemidlenes historie i regi av Fremtiden I Våre Hender og Folkebiblioteket.
- 7 oktober. Informerte speidergruppe fra Vågsbygd om utrydningstruede rødlistearter.
- 21 oktober. Filmvisning av Mot Vinden med faglig innledning
- 24 november. Avholdt, sammen med Randesund Bydelsutvalg og Randesund Bekkelag, et folkemøte om lurv og vannkvalitet i Randesund. Ca 75 personer deltok.
- 27 november. Standen i Markens som medførte flere innmeldelser til vårt forbund.

Skriverier i media

Styrets medlemmer har skrevet eller medvirket i saker og innlegg i aviser. Dette inkluderer blant annet (listen er ikke uttømmende)

- **De hadde en mistanke – Det er ment å være unntak.** Sak i KRS avis 20 mars der det redegjøres for Naturvernforbundet undersøkelse av dispensasjoner. Særlig i senere år er antallet dispensasjoner skyhøyt, noe som sier mye til rettssikkerheten til våre felles natur i kommunen.
- **Anmelder utbygger for miljøkriminalitet.** Lengre sak i Fædrelandsvennen 10 april om Naturvernforbundets anmeldelse av Drangsvann AS.
- **På tide å droppe Ytre ringvei!** Felles leserinnlegg med flere organisasjoner om veibygging (Fædrelandsvennen 12 mai)
- **Fleip eller fakta av Drangsvann AS?** Naturvernforbundet i Kristiansand utdyper hvorfor man har anmeldt utbygger Drangsvann AS for miljøkriminalitet (15 mai 2025)
- **Vi treng konkurransedyktig grøn industri.** Norsk industri står overfor en større omstilling for å få en fremtid uten klimautslipp. Staten må aktivt bidra i begynnelsen, men etter hvert må industrien være konkurransedyktig internasjonalt og bidra til fellesskapet. (17 juni i Fædrelandsvennen)
- **Det haster – vi må fase ut olje og gass nå.** Felles leserinnlegg fra flere organisasjoner i forbindelse med debatt om natur og klima med stortingspolitikere. (13 august i Fædrelandsvennen).
- **Med lov skal arealene forvaltes – småbåthavn ved Herøya.** Kommunen må følge opp når noen tar seg til rette gjennom ulovlig bygging. Dispensasjonskulturen må ta slutt (Fædrelandsvennen 13 oktober).
- **Hamrevann må bli vendepunktet.** Det protesteres mot nedbygging på nesten det dobbelte av Sørlandsparken. Det hevdes at Kristiansand er byen som er verst i landet – som er verst i Europa. (Fædrelandsvennen 29 oktober)
- **«Med lov skal landet bygges og ikke med ulov ødes».** Forsvar av overholdelsen av Plan og bygningsloven og Statsforvalterens viktige rolle i dette. (Fædrelandsvennen 14 november)
- **Holdningsendring, Nordmo.** Det protesteres mot at lederen i Kristiansands areal- og miljøutvalg vil begrense Naturvernforbundets klagemuligheter ved å innføre økonomiske straffetiltak som gebyrer ved klager. (Fædrelandsvennen 27 november).

- **Naturen mangler beskyttelse i Kristiansand.** Aksjonsgruppa for bevaring av natur og kulturmark i Randesund viser hvordan Kristiansand Kommune ikke tar ansvar for å bevare viktig natur, blant annet i Beinestadmyrene. (Fædrelandsvennen 10 desember)

I tillegg har noen av styrets medlemmer skrevet avisinnlegg og deltatt i møter ut fra politisk ståsted eller profesjonell bakgrunn.

Økonomi

Lokallaget har god økonomi. Revidert regnskap viser en balanse på NOK 195 607,57 etter et overskudd i 2025 på NOK 2671,66.

Kristiansand, 11 februar 2026.

Hanna Jarstø Ervik/Jon B. Tangvald/Jorunn Larsen/Åsmund Skomedal